

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
POLICIJSKA UPRAVA LIČKO-SENJSKA**

Broj: 511-04-01-5252/3-16.

Gospić, 23. lipnja 2016.g.

**INFORMACIJA O ULOZI POLICIJE I LOKALNE
ZAJEDNICE U TURISTIČKOJ SEZONI NA
PODRUČJU LIČKO-SENJSKE ŽUPANIJE**

Gospić, lipanj 2016.

SADRŽAJ	stranica
1. POSEBNOSTI LIČKO-SENJSKE ŽUPANIJE	3
2. ORGANIZACIJSKA I FUNKCIONALNA ULOGA POLICIJE	3
3. POLICIJA U TURISTIČKOJ SEZONI I FAKTORI RIZIKA	3
3.1. Prometna policija i njezina uloga	4
3.2. Policija i sigurnost na granici i moru	7
4. ULOGA POLICIJE I LOKALNE ZAJEDNICE	8
5. ZAKLJUČAK	9

1. POSEBNOSTI LIČKO-SENJSKE ŽUPANIJE

Ličko-senjska županija je najveća po površini teritorija među županijama u Republici Hrvatskoj (5.350,50 km), te obuhvaća 9,46 % državnog teritorija. Županiji pripada i dio teritorijalnog mora (596,63 km ili 1,9 % hrvatskog morskog akvatorija), što ne povećava samo njegovu površinu, nego i značenje, te sa 2,29 km površine otoka čini 0,07 % površine svih otoka Hrvatske. U dužini od 100,16 km Županija graniči sa susjednom BiH, što je 4,9 % državne kopnene granične linije.

Prema broju i raznovrsnosti zaštićenih prirodnih objekata i lokaliteta Ličko-senjskoj županiji pripada jedno od vodećih, a po njihovu udjelu u ukupnoj površini apsolutno vodeće mjesto među hrvatskim županijama. Središnje mjesto u ovom trenutku imaju Nacionalni park Plitvička jezera i Nacionalni park Paklenica, te Park prirode i svjetski rezervat biosfere Velebit.

2. ORGANIZACIJSKA I FUNKCIONALNA ULOGA POLICIJE

U svakoj demokratskoj državi smatra se da je policija sustav koji ima zadaću osiguranja i provedbe zakona. U Hrvatskoj policija te poslove prije svega obavlja na osnovi Zakona o policijskim poslovima i ovlastima, ali i nizu drugih zakona kao što su Prekršajni zakon, Zakon o kaznenom postupku i Zakon o sigurnosti prometa na cestama.

Kad se govori o ukupnosti policijskih poslova, oni najjasnije dolaze do izražaja u Zakonu o policijskim poslovima i ovlastima. Policijski poslovi u kontekstu današnjeg vremena nisu, kako se vrlo često naglašava i misli, usmjereni na kažnjavanje građana kroz represivne mjere, već suprotno, oni imaju primarnu zadaću zaštititi građane od raznih napada koji prijetе njihovim životima, imovini, pravima ali i pružiti im pomoć u ostvarivanju svih prava koja im pripadaju.

Ukupnost svih preventivnih i represivnih aktivnosti policije naročito dolazi do izražaja tijekom turističke sezone kada se na svim prometnicama, graničnim prijelazima i turističkim destinacijama promet putnika kao turista povećava više desetaka puta u odnosu na ostatak godine, što pred policiju kao jednog od jamaca sigurnosti građana predstavlja pravi izazov.

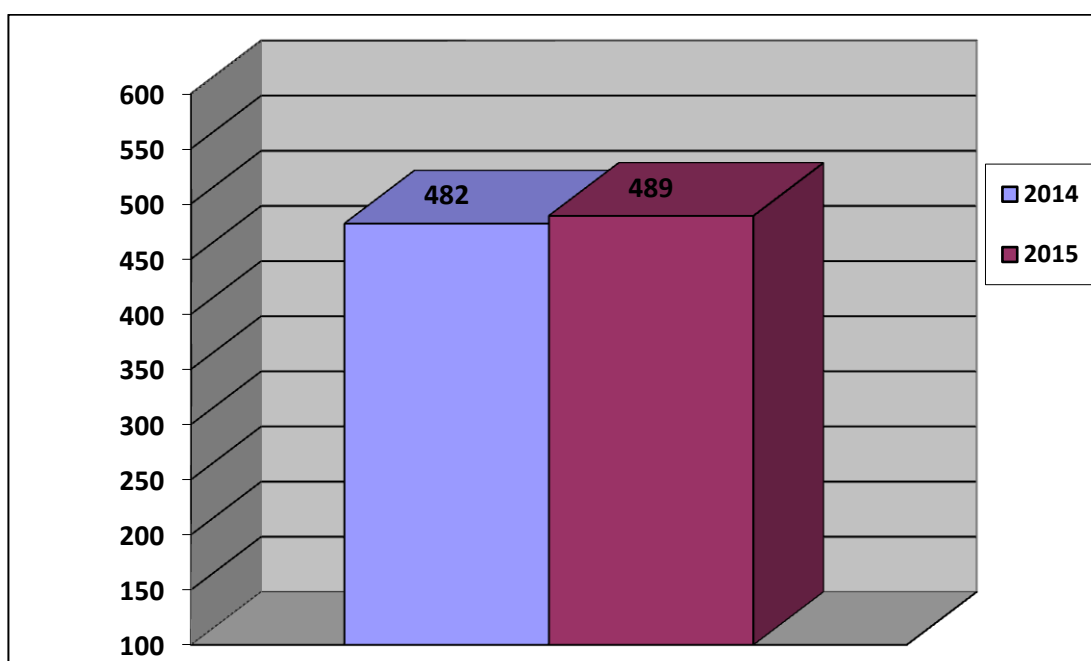
3. POLICIJA U TURISTIČKOJ SEZONI I FAKTORI RIZIKA

Prvi susret stranih turista s Hrvatskom zbiva se na graničnom prijelazu – svejedno je li to na moru, cesti ili aerodromu.

Nakon prelaska granice, gosti stižu na prometnice koje vode u turistička odredišta. Tu počinje poseban dio policijskih zadaća naročito zbog velikih gužvi na prometnicama koje vode ka turističkim središtima. Iz istih razloga kao što policija

naglašava u javnim istupima u vrijeme turističke sezone na mjestima i područjima s povećanom frekvencijom i boravištem turista povećava se broj policijskih službenika. Broj policijskih službenika ovisi o procjenama utemeljenim na višegodišnjoj praksi.

Poznata je činjenica da se s početkom turističke sezone dobar dio kontinentalnih počinitelja kaznenih djela seli u primorska mjesta gdje za svoje "poslove" koriste neopreznost gostiju, velike gužve, nesnalaženje policije u takvim uvjetima i nepokrivenost privatnih i koncesijskih turističkih kompleksa privatnom zaštitom. No, kaznena djela čine i strani lopovi koji u Hrvatsku dolaze na "posao", a ne na odmor, kao i prigodni lopovi koji su najčešće zaposlenici nekih uslužno-ugostiteljskih djelatnosti.

Ukupan broj kaznenih djela tijekom turističke sezone

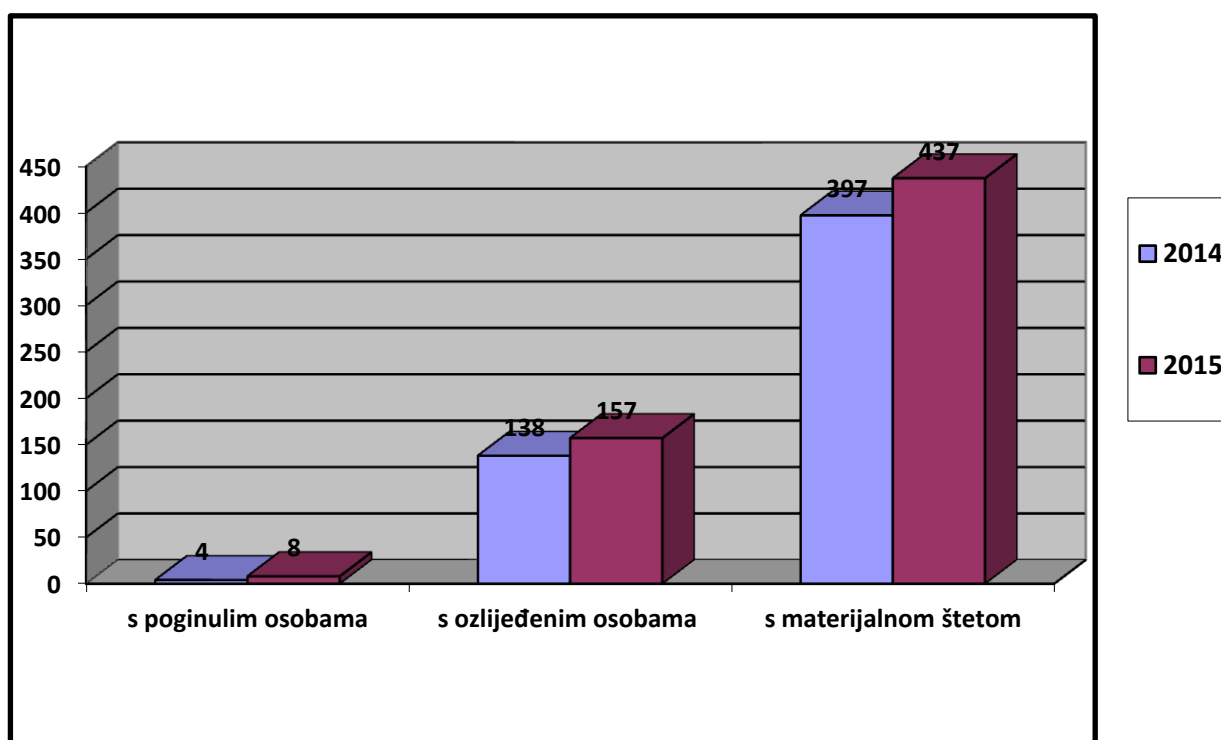
3.1. Prometna policija i njezina uloga

Odgovarajuća priprema prometne infrastrukture bitan je faktor sigurnosti u turističkoj sezoni zbog čega prometna policija prije početka turističke sezone vrši obilazak cestovnih pravaca koji gravitiraju prema turističkim središtima, ali i svih ostalih obilaznih i alternativnih pravaca na koje će se u slučaju potrebe preusmjeravati promet kako bi se na vrijeme otklonili eventualni nedostaci koji bi utjecali na protočnost i sigurnost prometa.

Kako bi uspješno proveli turističku sezonu, Policijska uprava ličko-senjska organizirala je i u 2015. godini radni sastanak kojemu su uz predstavnike policije prisustvovali i predstavnici jedinica lokalne samouprave, pravnih subjekata zaduženih

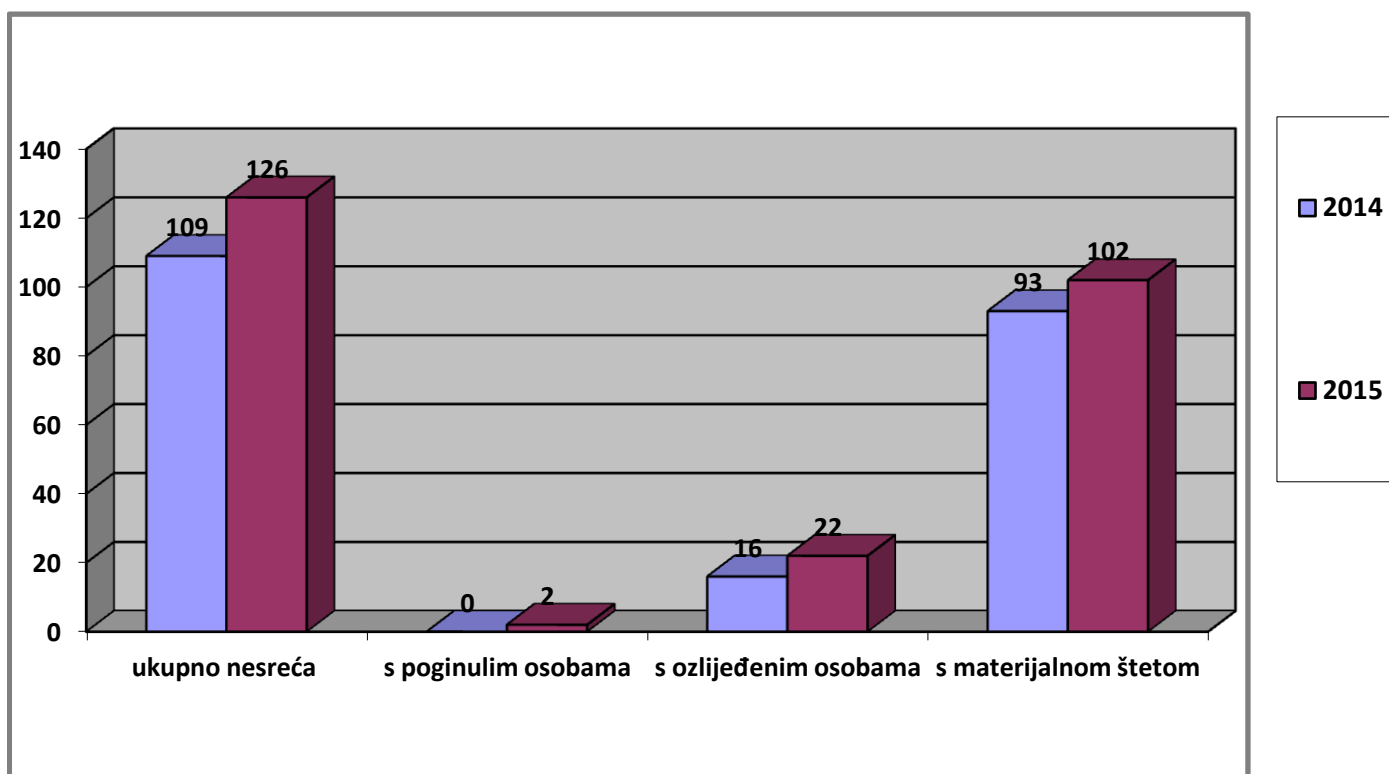
za održavanje cesta, Državne uprave za zaštitu i spašavanje Centar 112, hitne medicinske pomoći i vatrogasnih službi, jer uspješna realizacija ciljeva, tj. sigurnost građana i turista, ne bi bila moguća bez suradnje svih subjekata.

Obveza prometne policije ukoliko dođe do prometne nesreće svakako je brzi izlazak na mjesto nesreće, obavljanje očevida u najkraćem mogućem roku, a navedena radnja može se postići isključivo korištenjem iskusnih policijskih službenika. Nastavak aktivnosti vezanih uz prometnu nesreću odnosi se na osiguravanje nesmetanog odvijanja prometa fizičkim upravljanjem ili pravovremenim preusmjeravanjem prometa na alternativne pravce. Za vrijeme dok policijski službenik obavlja navedene aktivnosti isti je svakako dužan brinuti kako o vlastitoj sigurnosti, tako i o sigurnosti drugih sudionika u prometu.

Broj prometnih nesreća tijekom turističke sezone 2015. g. na području Policijske uprave ličko-senjske

Permanentan nadzor nad prometnicama gdje je frekvencija vozila i putnika najveća, nezaobilazna je zadaća prometne policije, a naročito je takva zadaća naglašena na autocesti A-1 budući da se najveći broj nesreća s najtežim posljedicama događa zbog prebrze vožnje ili vožnje neprilagođene stanju i uvjetima na kolniku. Upravo zbog te činjenice prometni policajci u obvezi su prema takvoj kategoriji vozača, odnosno prekršitelja koji iskaču iz normalnog prometnog toka i grubo krše prometne propise poduzimati predviđene zakonske mjere.

Broj prometnih nesreća tijekom turističke sezone 2015. g. na autocesti A-1 na području Policijske uprave ličko-senjske

Područjem Policijske uprave ličko-senjske proteže se cestovna mreža od preko 2 000 km, a najvažniji prometni pravac u toj cestovnoj mreži je autocesta A1 koja prolazi područjem županije između tunela Mala Kapela i Sveti Rok u dužini od 120 km.

S obzirom da je Republika Hrvatska turistička zemlja, poznato je da su ljetni mjeseci vrijeme kada ovom prometnicom prođe više milijuna vozila s putnicima iz čitave Europe, što zahtjeva pojačani operativni angažman kako nadležnih službi Ministarstva unutarnjih poslova tako i Hrvatskih autocesta, čija je primarna zadaća da vozila i putnici kroz ovu dionicu prometuju sigurno i nesmetano.

Policijska uprava ličko-senjska je u 2015. godini uz pomoć stručnih službi MUP-a tijekom turističke sezone privremeno ustrojila specijalizirani ustrojstveni oblik – Postaju prometne policije, što je doprinijelo manjem stradavanju sudionika u prometu, te jačanju povjerenja u policiju kao javni servis građana, što će i ove turističke sezone biti učinjeno na način da će u prostorijama HAC-a u mjestu Perušić biti privremeno ustrojena postaja prometne policije, što će dati dodani poticaj hrvatskom turizmu i promicanju Ličko-senjske županije, te Republike Hrvatske kao sigurne turističke destinacije.

3.2. Policija i sigurnost na granici i moru

Nadležnost Policijske uprave ličko-senjske kada je u pitanju zaštita i nadzor državne granice provodi se kroz dva granična prijelaza i to graničnih prijelaza Ličko-Petrovo Selo i Užljebić. Uloga granične policije u turističkoj sezoni i izvan nje utoliko se razlikuje što je broj putnika, vozila i roba koji prometuju ili se prevoze preko graničnih prijelaza višestruko veći.

Promet putnika i vozila	Ukupno	V	VI	VII	VIII	IX
Putnici	868 412	138 454	142 133	198 632	264 862	124 331
Osobna vozila	294 024	47 066	50 325	73 387	80 720	42 526
Teretna vozila	32 160	6 335	6 224	6 868	6 249	6 484
Autobusi	3 861	615	647	901	911	787

Stanje na graničnim prijelazima – Stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba u cestovnom prometu Ličko Petrovo Selo i Stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika u cestovnom prometu Užljebić

Značajna aktivnost granične policije u turističkoj sezoni odnosi se veći angažman vezan uz provođenje mjera zaštite državne granice u smislu obilazaka područja uz graničnu crtu koja su pogodna za ilegalan prelazak državne granice, te područja pogodnih za sve oblike krijumčarenja.

Kada je u pitanju sigurnost na moru ophodne službe se usmjeravaju na sprječavanje i otkrivanje onih kaznenih djela i prekršaja kojima se narušava sigurnost na moru. Neke od propisanih mjera koje se pojačano provode odnose se na onemogućavanje glisiranja motornih brodica i skutera, kao i ograničenje njihove plovidbe u blizini obale i plaža, te posebnu pozornost obraćaju na osobnu i imovinsku sigurnost stranih nautičara, a u slučaju potrebe istima pružaju pomoć na moru.

Suradnja s nadležnim službama, naročito Lučkom kapetanijom u turističkoj sezoni svakako je neophodna kada je u pitanju sprječavanje crnog chartera, naplate poreza od strane fizičkih i pravnih osoba koje se bave ronilačkim turizmom, kontrole nad nezakonitim čuvanjem stranih plovila.

4. ULOGA POLICIJE I LOKALNE ZAJEDNICE

Izgradnja partnerstva sa lokalnom zajednicom ključni je element rada policije u zajednici i sigurnosti zajednice koja se ne može efikasno realizirati bez kvalitetne identifikacije relevantnih subjekata u lokalnoj sredini, koji će biti spremni aktivno se angažirati na rješavanju sigurnosnih pitanja i stvaranju sigurnosnog okruženja.

Prevenција kriminaliteta se ne odvija sama po sebi, već iziskuje planiranje i kontinuirani rad različitih državnih tijela i institucija, lokalnih vlasti, različitih udruga i agencija, medija, pa i samih građana.

Upravo su Vijeća za prevenciju gradova i općina primjer suradnje i rada različitih državnih tijela i institucija. To je partnersko tijelo čiji je cilj putem preventivnih aktivnosti povećanje sigurnosti, prevencija štetnog ponašanja, smanjenje straha građana od kriminaliteta, te podizanje ukupne kvalitete života na području Ličko-senjske županije, i to zajedničkim i koordiniranim radom cijele zajednice.

Zadaća Vijeća za prevenciju je koordinacija aktivnosti svih društvenih subjekata čiji je rad povezan s povećanjem sigurnosti i kvalitete života u gradu, kako bi se izbjegle navedene negativnosti. Članovi Vijeća, nakon analize stanja, odlučuju se za provedbu pojedinih projekata za čiju se realizaciju formiraju radne skupine, u kojima mogu sudjelovati svi građani koji mogu pružiti stručnu, materijalnu ili drugu pomoć u povećanju sigurnosti i kvalitete života građana.

U suradnji s Vijećima za prevenciju gradova i općina izrađeni su promotivni letci i plakati s uputama o samozaštitnom ponašanju građana i turista pod nazivom „Prevencijom protiv krađa“, „Stop provalama u automobile“, „Siguran odmor“ i „Učinimo svoj odmor sigurnijim“.

Policijska uprava ličko-senjska provodi niz preventivnih akcija tijekom godine, međutim u vrijeme turističke sezone jedna od najznačajnijih operativno-preventivnih akcija je „Sigurna turistička sezona“, čiji cilj je osiguranje optimalnog stanja sigurnosti tijekom turističke sezone.

Dugogodišnja praksa prometne policije u Lici jest i angažiranje pripadnika Jedinica prometne mladeži. Njihova uloga u gradskim središtima svakako je nezaobilazna, naročito u raskrižjima, kao i punktovima koji zahtijevaju angažiranost pripadnika prometne mladeži kod ubrzavanja prometa ili davanja informacija bitnim za sigurnost vozača u turističkoj sezoni.

Uloga lokalne zajednice u tom smislu je nezaobilazna budući da broj i vrijeme angažiranja pripadnika jedinice prometne mladeži isključivo ovisi o sredstvima gradova koji prihvate prijedloge da se ustroje takve jedinice.

5. ZAKLJUČAK

Ostvarivanje uspješnog stanja sigurnosti u turističkoj sezoni na području Ličko-senjske županije za policiju kao nezaobilazan faktor sigurnosti predstavlja veliki izazov upravo iz razloga, što se na području Županije za vrijeme ljeta kako u unutrašnjosti Županije, tako i na moru, broj putnika, posjetitelja i turista poveća i više 10-aka puta.

Upravo navedena činjenica temeljni je razlog što policija u vrijeme ljetnih mjeseci biva u mnogome više opterećena i što njezina uloga kao javnog servisa dobiva puni smisao, budući je Republika Hrvatska na europskim kartama predstavljena kao sigurna turistička destinacija.

Profesionalnost policijskih službenika, njihova obučenost i stručnost predstavljaju pravnu uređenost države, te garanciju da će svi građani imati jednakopravan status bilo da su počinitelji ili osobe na čiju štetu su počinjena protupravna ponašanja.

Upravo zbog činjenice, što je policija završila transformacijski proces iz tradicionalnog modela poznat kao Policija u zajednici, ključ uspjeha u ostvarivanju povoljnog stanja sigurnosti pored angažiranosti policije vezan je uz i angažman svih institucija i ustanova kao i jedinica lokalne samouprave kada je u pitanju rješavanje problema građana koji prebivaju na području Županije kao i svih ostalih osoba koji dolaze na područje Županije u vrijeme turističke sezone.

Zajedničkim, koordiniranim i profesionalnim postupanjem svih stupova sigurnosti kroz proaktivno i reaktivno djelovanje na području županije, rezultati neće izostati i naša će županija biti sigurna turistička destinacija.

S poštovanjem,

NAČELNIK
POLICIJSKE UPRAVE LIČKO-SENJSKE

Ante Podnar, univ.spec.crim.